

Значај беседе Светога Саве о правој вери у данашње време

Ваша преосвештенства, часно свештенство, преподобно монаштво,
Христу одани светосавски народе српски, Христос Васкрсе!

Добила сам благослов и послушање, али ми је, истовремено, указано и велико поверење, да испуним нимало лак задатак: да проговорим о најзначајнијем подвигу највећег подвижника српскога рода, Светога Саве, о његовом неизрецивом, само свецима својственом, богопромислитељном подвигу, учињеном из велике љубави према Творцу, али и своме отачаству: о бескомпромисној и тегобној борби за праву веру, која и данас траје, а започета је пламеном беседом, коју смо управо чули; а, затим и да прозборим о томе колико смо ми, потомци Светога Саве Српског, достојни његовог подвига.

*

Четвородневни сабор у „царској лаври“ Жичи, под заштитом „господара српске земље“, предодређеној за крунисање свих будућих владара и хиротонисање духовних поглавара, уприличен је за храмовни празник, Вазнесење Господње, 1220. године.

Биће то судбоносан догађај за читав српски народ, који ће, у новооснованој Архиепископији, бити напојен воде са чистог извора: поучен о истинитој вери, о правом путу „који у живот води“.

Зашто се првоназначени Српски Архиепископ, Сава Немањић, одлучује да, у свом престоном храму, одржи свенародни сабор?

Најпре, саборна је, или католичанска, Црква коју представља српски архипастир Сава. Јер она сабира, неограничена ни временом, ни простором, све који су жељни спасења, а њена душа је Господ Исус Христос, који је Собом и у Себи сјединио Бога и човека, успоставивши савршену равнотежу Божијег и човечијег. Учитељи призваних душа јесу апостоли, мисионари Божје речи у Цркви и прејемници апостолства првих Христових ученика. Благодат Светога Духа је јединствена, људском уму непојмљива сила, која све интегрише у Богочовечански организам Свете Цркве.

На традицији саборовања, државно-црквеног и народног јединства у доношењу важних одлука по српску нацију, одгојен је богољубиви принц, Растислав Немањић.

Његов отац, ујединитељ римокатоличке Зете и православне Рашке, утемељивач прве независне српске државе, велики жупан, Стефан Немања, донеће судбоносну одлуку за сва потоња поколења Срба: трајно ће се определити за Православље и нераскидиво повезати идеју о формирању независне српске државне заједнице са верском идејом. Престоница ће постати Рас, у православној Рашкој, а духовни центар свенародног сабирања седиште рашке епископије, црква Светих Апостола Петра и Павла, најстарија српска богомоља.

На страницама бурне историје страдалног српског народа, овековечено је да је први српски самодржац, пре свега, био непоколебљиви борац против, у оно време нарочито распрострањене, римокатоличке и богумилске јереси. Бојећи се да коров јереси не угуши опстанак тек усађене православне вере у држави, он, са рашким епископом, Јефтимијем (у периоду између 1172. и 1180. године), сазива државни сабор, где ће бити осуђени сви видови јереси. Као што псалмопојац Давид обећа Господу: „Исповедићу Те на сабору великом, усред многог народа хвалићу Те“ (Пс. 34, 18).

Родоначелник лозе Немањића отпочеће борбу за српску државност, за очување чисте вере и слободе народа, у којој ће крст и мач, у рукама праведника и Божијег изабраника, бити убојито оружје против спољашњих непријатеља и завојевача, али и погубитеља људских душа, који сеју семе кривоверја на њиви Господњој.

Са тог великог, моћног храста, како га назива Свети Владика Николај Велимировић, разгранале се светородна династија Немањића, помазаника и угодника Божијих.

У оваквом окружењу, поникнуће и почети да расте и развија се Светосавље.

Душа младога принца, Растислава, која је, како каже Свети Владика, „зашла дубоко у љубав Божију“, одабраће монашко-подвижничке, а не задуго потом и испосничке светогорске стазе. Тамо ће коначно сазрети Светосавље, онакво, какво ми данас познајемо.

Млади монах, Сава, „нежна грана великог храста“, како Свети Владика доживљава инока Саву, на својеврсном духовном универзитету, Светој Гори, изграђиваће храм своје душе и постепено духовно јачати. До неслућених дубина срца, дотаћи ће га надљудска, божанска жртва његовог

Спаситеља, те ће стасати у путеводитеља људских душа, чак и сопствених родитеља.

Благом и богогласном архијерејском речју, али и одлучним деловањем против непријатеља људског спасења, Свети Сава ће преузети на себе тешко бреме спасавања душа читавог српског народа, и православног рода уопште.

*

Замислимо сад себе, на тренутак, у маси вернога народа, пред велелепном задужбином великог жупана, Стефана Немањића, пред Домом Спасовим, Жичом, коју је Свети Сава, не штедећи поверено му благо, али ни сопствени труд, према речима његовог животописца, Теодосија Хиландарца, украсио „свима достојним лепотама“, те се са њом, у оно време, пре осам столећа, могла поредити само Света Софија у Цариграду.

Шта се догађало у Жичи, у њеној пространој порти и околини, испуњеној народом, приспелим са свију страна српске земље, орадошћеним лепотом светога храма Божијег и гладним речи новоизабраног духовног вође?

На Спасовдан, те 1220. године, државним и црквеним првацима, и мноштву присутног народа, представљен је први духовни руководитељ независне Српске цркве, Архиепископ Сава, а потом је он краљевским венцем овенчао првог српског православног монарха, Стефана Првовенчаног.

Окупљени верни народ имао је пред собом надалеко чувеног по подвигу светогорског монаха, потоњег студеничког архимандрита-аскету, који је, како је сам изложио, зарад виших циљева од сопственог спасења, заувек оставио „слатку му пустињу“ и иноку најмилије тиховање, и, изашавши из осаме и дубоке посвећености молитви, прихватио, као смирени и послушни слуга Господњи, архијерејско жезло, патерицу, да отачки руководи разумним стадом Христовим.

Архиепископ Сава своје верном народу поручује: „Но, ако ме послушате, па ја узаконим нешто добро у Богу међу вама, онда ћу вашим спасењем стећи и удвостручити своје спасење и ја. Тога ради, молим вас, будите ми послушни у свему што вам, у вашу корист, предложим у Богу...“

Пред њим је био још један, веома важан посао: упознати окупљени народ са основним принципима хришћанске вере, са „светим речима божанствених заповести“.

Другог дана сабора, Свети Сава ће, са архиепископског трона, одржати беседу, назвавши је „О обновљењу свете истините вере од преосвештеног кир Саве, и о проклињању безбожних јеретика“. Била је то знаменита жичка беседа о правој вери, изговорена на Светој Литургији, одмах након читања Светог Јеванђеља.

О чему, васколиком верном народу свога отачаства, говори у својој првој архијерејској беседи, први српски архипастир, Свети Сава, уздигнут на светитељство, како каже, по бескрајној милости Предоброг Бога, а према заповести Светога Духа?

Првосвештени Сава обратиће се, свима присутнима (међу којима је био и краљ Стефан, са властелом и пратњом), као својој браћи у Христу, али и „чедима богозваним“, да приклоне своја „богољубива срца“ и послушају речи његове с пажњом и љубављу, ради свога добра: спасења душа својих.

Беседиће Свети Сава о правој вери и о одступништву тумачећи Божије слово народу који се, како каже Свети Владика Николај, „још увек колебао између безбоштва и хришћанства, на једној, и између Православља и јереси, на другој страни“, и оставити јасан путоказ васцелом православном народу српском како треба да живи по правој вери, на којим је темељима треба градити и како зидати и предати поколењима постојану и здраву грађевину свенародног добра.

Небоземна Жича – будуће духовно свеучилиште и стожер Православља – из које се ширио свенародни благослов Светога Саве, била је полазна станица на светосавском путу Србије.

Жичка беседа Светога Саве о правој вери може се сматрати и правим уставом српскога народа, који никада није изгубио на актуелности, а на чијим се ставовима може изградити читав црквено-народни живот и обезбедити будућност српске државе.

Стога за нас, данашње Србе, она има немерљив значај.

Племенита тежња Светога Саве била је, како каже златоусти Владика, „да од Срба начини свети народ“, те српски добри пастир оставља прозбу будућим нараштајима, али и својеврстан аманет:

„Молим оне који ће после мене бити, да недовршено мноме због маловремена живота испуните.“

*

Шта се, у међувремену, догодило са Црквом и православном васељеном уопште? А шта са Црквом коју је својим сународницима и

следбеницима предао Свети Сава? Да ли испуњава прозбу и аманет свога наставника и првопрестолника?

Од великог раскола, 1054. године, односно прекидања литургијске заједнице између Источне и Западне цркве, настављено је дистанцирање европског Запада од хришћанства. Подсетимо, накратко, да је до шизме дошло, најпре, због догматских неслагања (римокатолички израз „филиокве“, у значењу „и од Сина“, Латини су, 1014. године, додали Символу вере, директно одступивши од исповедања праве вере учењем да Свети Дух потиче и од Сина, а не само од Оца), а потом и еклисиолошких размимоилажења (покушај римокатоличког папе да наруши начело црквене саборности и преузме духовну власт над читавим хришћанским простором).

Православна црква почива на идеологији Богочовека Христа, који је мера узрастања сваког човека, а римокатоличка идеологија на хуманизму и „непогрешивости“ папе, односно човека, који постаје мера и мерило свега. Било је и пре папе одступника од Истине, но они су осуђени од Светих Отаца на светим васељенским и помесним саборима. Најпре су отпали: гностици, па аријанци, духоборци, монофизити и иконоборци. Но, папизам ће први радикално устати против Богочовека Христа.

Свети Ава Јустин Поповић, у другом делу књиге „Православље и екуменизам“, у поглављу *Хуманистичко и богочовечанско друштво*, назива овакво стање на Западу трагичном нелогичношћу, јер је „Богочовек потиснут на небо, а на Његово, упражњено, на земљи, место постављен Његов заменик, Vicarius Christi – папа“.

Отворивши Пандорину кутију богоборства, папизам је утро пут лутеранству или протестантизму, у којем је једног непогрешивог човека, са ауторитетом предводника, заменила лична непогрешивост сваког човека, као појединачног ауторитета у расуђивању у вези са питањима вере. А затим су, констатује Ава, од Цркве отпали унијати (независне источнохришћанске цркве, које су у пуној заједници са папом, као део Римокатоличке цркве), а за њима „редом и сви остали припадници јеретичко-расколничког легиона.“

Тако је настало безброј секти и јеретичких учења, који се, брзо, као коров, шире по читавом свету, гушећи слабе изданке, поникле на древном тлу православне вере. Такви изданци, без јаког корена у спасоносној правој вери, лако упадају у секташку мрежу заблуда.

Али је најопаснији и најјачи коров на томе тлу, који се, попут отрова, шири кроз организам православне васељене, јерес екуменизма.

Шта је екуменизам? Екуменизам је, како га – као разобличитељ и ревносни борац против њега – Свети Ава Јустин, у споменутој књизи, дефинише: „... Заједничко име за псевдохришћанства, за псевдоцркве Западне Европе. У њему су срцем својим сви европски хуманизми, са папизмом на челу. А сва та псевдохришћанства, све те псевдоцркве, нису друго већ јерес до јереси. Њима је заједничко еванђелско име: свејерес.“

Овај покрет створен је под плаштом свеопште љубави и с циљем да се постигне уједињење Цркве Православне и свих, условно речено, хришћанских, такозваних „сестринских цркава“, у једну „надцркву“. Изум овога покрета је и „теорија грана“: Христова Црква није једна Света Црква, већ разгранато дрво са многобројним гранама, појединачним црквама, које су међусобно равноправне.

Такво сливање свих са свима, у једну нову, свима заједничку „хришћанску веру“, доводи до издаје Истине (чији је једини прави заступник Православна Црква), до напуштања и мењања суштине Христове јеванђељске науке, а све у име љубави, братства и јединства, хуманизма и пацифизма.

Оно што није разградио и усадио комунизам, насилно спроводећи атеизам и пропагирајући материјализам, југословенство, кроз лажно заједништво и братимљење, планирање породице (а заправо њено редуковање), величајући хедонизам и „само један живот“, под геслом „узми све што ти живот пружа“, дакле све оно што није постигао комунизам, требало је да постигне екуменизам.

Зато је отпочет такозвани „дијалог љубави“ и формиран данас добро познати Светски савет цркава, поникао на протестантском простору, основан 1948. године у Амстердаму, са седиштем у Женеви, који данас броји око три стотине и педесет чланица.

Какав ће став према Савету светских цркава заузети представници Српске Православне Цркве?

Српска Православна Црква неће одмах приступити овој јеретичкој организацији, али ће узимати учешће у њеном раду, примати њене представнике и „међуцрквену помоћ“ у материјалним средствима. Званично ће јој се прикључити 1965. године.

Једино ће Свети Ава Јустин бити „глас вапијућег у пустињи“, као упозорење и опомена Светом Синоду Српске Православне Цркве, да се не поводи за цариградским патријархом, Атинагором, који предњачи у екуменском општењу и својим признавањем „римског врховног

првосвештеника, са свом његовом демонском гордошћу“, саблажњава правоверне.

До иступања Српске Православне Цркве из екуменског покрета за живота Светога Аве Јустина ипак није дошло.

Уместо тога, пред човечанством, па тиме и пред Православном Црквом, појавиће се нови изазов, погубнији по људске душе од екуменизма – чедо Новог светског поретка, глобализам. Присталице глобализма, постараће се да, у сваком народу, брисањем колективног памћења и стварањем нове историје, креирају унифицирану свест, која се мирно саглашава са глобалном једнакошћу у памћењу, а заправо са забором.

На духовном плану глобализам се, удружен са екуменизмом, залаже за стварање јединствене светске религије (није више реч само о уједињавању свих хришћанских деноминација, већ и различитих конфесија). Тежња креатора ове идеје јесте стварање нове религије, која је, у својој суштини, антирелигија, будући да у њој за Бога места нема. Она је увертира за појаву лажног месије, антихриста.

И Српска Православна Црква неће остати имуна на нову, а заправо узнапредовалу стару болест, те ће њени представници у почетку показивати апатичност, незаинтересованост, и вешто одглумљену збуњеност, а убрзо потом активно суделовати у пројектима и процесима страним Светом Предању и учењу Светих Отаца.

Али ће глас Светог Аве Јустина, подигнут против пошести екуменизма, наићи на одјек у богољубивим срцима његових истомишљеника, делатних настављача Светосавља и борбе за праву веру. Нажалост, не и код представника црквене јерархије.

Отуда ће, за овим злом, као последица пастирске немарности и апостасије, неверја и пада у свеопшти грех, доћи и друго зло: некадашње политичко и духовно средиште немањићке Србије, са небројеним задужбинама владара, престоницом краљева и царева, седиштима Патријаршије и древних епископија (које ће брижљиво сачувати први српски архиепископ, Свети Сава), пашће у руке безбожника-сецесиониста.

Тако је дошло до проглашења независне албанске државе у срцу Србије, 2008. године. То ће бити још један ударац на територијални интегритет и суверенитет српске државе, али и на духовно наслеђе народа, као покушај анулирања заслуга и мукотрпног пастирског рада Светога Саве и његових наследника, јер је Свети Сава на Косову Пољу, како каже Свети Владика Николај, посејао „семе Царства Небескога“, а оно је никло „бујно и порасло велико“.

Косово Поље је одбранило не само Србију и Балкан, већ и читаву Европу и хришћанство. Говорећи у лондонској катедрали на Видовдан, 1916. године, Владика Николај истиче: „На Видовдан 1389. године српски кнез Лазар, са својом храбром војском, стао је на Косову Пољу на браник хришћанске Европе, и дао живот за одбрану хришћанске културе. У то време Срба је било колико и вас Енглеза. Данас их је десет пута мање. Где су? Изгинули бранећи Европу.“

И још наглашава да они који сматрају Косово Поље пропашћу и поразом српским и не гледају на њега духом, него очима, „или нису прави Срби, или су још под клетвом честитог кнеза“, због тога што њихови преци не узеше учешћа у Косовском боју. Док прави Срби, хришћани, треба да га доживљавају „чистилиштем савести свих поколења, до краја времена“, а Видовдан „непресушним извором најузвишенијих надаћућа“.

А каква је данас слика коју у свет шаљу и пред својим народом показују достојанственици осам векова старе независне Српске Цркве и државници од ње старије српске државе? Чиме се може похвалити Београдска Патријаршија у години великог јубилеја? Да ли је на трагу спасоносног учења светитеља Саве и да ли је сачувала с муком изборену аутокефалност и чистоту православне вере?

Данас у држави Светога Саве нема више Светога Саве. Државници, заједно са оданим им клиром, на уснама славе Господа и првог архиепископа, хвалећи се да су православна држава, наследници његовог трона и светосавска црква. Диче се школом и просветом Светога Саве и спомињу његово дело од Савиндана до Савиндана, од пригоде до пригоде, на масовним прославама и традиционалним свечаним академијама, а од науке Светога Саве у њиховом делању нема ни трага. Славе крсну славу Светога Саве, без поста и богослужења, навлачећи на себе гнев Божијих угодника.

У цркви, задужбинама и древним епархијама Светога Саве нема више Светога Саве. Уместо да дом Божији буде „Црква Бога живог, стуб и тврђава истине“,¹ он је постао слика и прилика: нарушавања и мењања литургијског поретка, Свете Евхаристије и свих светих тајни које из ње произилазе, новотарства у богослужењу, кварења православних обичаја и непоштовања канона, па тиме и самог етоса Свете Православне Цркве. Манастирски комплекси су претворени у привлачне туристичке дестинације, епцентре богатог забавног и културно-уметничког живота.

¹ Из прве посланице апостола Павла Тимотеју (1. Тим. 3, 15).

Њихове порте широм су отворене чак и за секташке и паганске манифестације.

А Своблаги Господ упозорова: „Чувајте се лажних пророка, који вам долазе у оделу овчијем, а изнутра су вуци грабљиви. По плодовима њиховим познаћете их“ (Мт. 7, 15–16).

Мир, љубав и толеранција постаће врхунска начела којима ће се, у својим новим беседама, и у свим јавним обраћањима, руководити административни врх Београдске Патријаршије, стремећи да и на делу покаже своју „широкогрудост“. Добродошли су сви, а и сами се радо одазивају на позив оних, који би да се са њима моле. Стога одлазе у синагоге, или заједно са римокатолицима „зазивају силазак Светога Духа“. Заблудели, траже благодат где благодати нема. А благодат оживотворава и делује само у духовно здравом телу, а то је тело Свете Православне Цркве, којој је глава Исус Христос.

У просвети, школи и Богословији Светога Саве нема више Светога Саве. Са жаљењем закључујемо да је тамо, где душе треба да нахранимо чистом Христовом науком, науком Светога Саве Српског – преданом нам у неизмењеном руху и преко Светог Николаја Жичког и Преподобног Оца Јустина Ћелијског – издајничко легло православне вере. Под привидом академског приступа и учености, пренебрагавају се одлуке светих васељенских сабора и до задивљујућих детаља разматрају и анализирају јеретичка учења на њима одбачена и анатемисана, а њихови протагонисти називају апологетама, или бранитељима хришћанске вере.

Зато ће заведени народ здушно прихватати нове духовне ауторитете, слепо верујући у њихову „ученост“ и тако зналачки испољену креативност, те ће се, на теолошком простору, појавити нови „наставници“ Божије науке: следбеници Зизјуласа, Јанараса, и њима сличних.

*

А народ, какав је народ Светога Саве? Какви су данас Срби у чија је срца и душе Свети Сава желео да усади Свето Православље?

Једни су, упавши у вртлог глобализма, будући сасвим уроњени у свет материјалних вредности, потпуно обезбожени (обузети неверјем) и заслепљени новопрокламованим слободама и људским правима, па нису у стању да виде сву погубност деловања државно-црквеног апарата, који их потајно и лагано преумљује. Штавише, они сажалевају све који би да живе по заповестима Господњим, као неслободне личности, спутане црквеним

нормама. Због тога одмах прихватају сваку либерализацију друштвеног и духовног живота, јер им то омогућава да живе „пуним плућима“. Господ, ипак, стално, на разне начине, кроз различите невоље и страдања, позива на покајање, али и ослобађање заробљених душа: „... И познаћете истину, и истина ће вас ослободити“ (Јн. 8, 32).

Има и оних, којима је овладао дух малодушја и маловерја, па Српску Православну Цркву поистовећују са Београдском Патријаршијом, и, у слепом страху за Цркву Светога Саве, са жаљењем констатују да данас нема пастира да поведе светосавски народ. Они заборављају на речи Господње: да врата пакла неће надвладати Цркву (уп. Мт. 16, 18) и: „Не бој се, мало стадо“ (Лк. 12, 32).

Ми им поручујемо да Господ неће оставити, и никад није ни остављао правоверне без пастира. И још ово: Србе неће оставити ни њихов небески пастир, Свети Сава, који, са свима просијавшим из српскога рода, узноси сузне и коленопреклоне молитве за свој народ, иако је погружен у грех и сладости земаљског живота.

Српски народ, који је познао Господа, препознао је и Његовог верног пастира, прогнаног Владика Артемија, и кренуо за њим, као и његово монаштво и христољубиви клир, да предвођени њиме бране веру прадедовску, да је бране од зловерја и неверја.

Зато, браћо и сестре, нимало не сумњајући у непогрешиви промисао Божији, који је изабрао првосвештеног Саву као свој чисти сасуд, саобразан анђелима на небу, кренимо још одлучније за Светим Савом и њему оданим пастирима, трудимо се, живећи светим, саборним животом, у заједници са свим лучоношама Господњим. Стражимо над собом и бдимо, „јер су дани зли“ (Еф. 5, 16).

Православна вера је неугасиво врело наше снаге да пребродимо сва страдања и невоље које нам доноси „долина плача“, она пали кандило наше душе, које ће горети све док у њега доливамо уље наших молитава и ревновања за Истину.

Света вера православна учи нас, кроз Христову науку, шта је права љубав: „Само је оно права љубав која ближњему осигурава живот вечни“ (каже Свети Ава Јустин).

Такву љубав, браћо и сестре, облагодаћену Светим Духом, ми добијамо од наших пожртвованих, своје позиву преданих пастира, преко њихових богонадахнутих беседа, светосавских бисера изливених пред нас, баш као што их Господ и научи, рекавши: „Ви сте со земљи... Ви сте светлост свету; не може се град сакрити кад на гори стоји. Нити се ужиже

светиљка и меће под суд него на свећњак, те светли свима који су у кући. Тако да се светли светлост ваша пред људима, да виде ваша добра дела и прославе Оца вашег који је на небесима“ (Мт. 5, 13–16).

Вођени Христовом науком и правом љубављу, решени да их примимо у себе и живимо под њиховим окриљем, ми ћемо се удостојити божанске светлости, која озарава читав свет, све оне који желе да се спасу и постану синови светлости. Јер Господ благовести: „Ја сам светлост свету; ко иде за мном неће ходити у тами, него ће имати светлост живота“ (Јн. 8, 12).

У једној од својих беседа, велике емотивне и реторичке снаге, Свети Сава износи своје слово о љубави: „Сву сладост учења Господњег, и светих његових апостола, треба примити с љубављу и трпљењем, чувајући до краја савршено дело. Јер ко хоће да сатвори добро у Богу, сам Бог љуби га, и помаже му, јер све је љубављу предао примити у овом и будућем веку. Љубав Божија је Христос, и Христос Бог спашће све христољупце и богољупце и праведне...“²

И још нечега смо баш данас сведоци, хвала Преблагом Господу, да је у духовно виталном, Светосављу оданом делу српског национа, опстао обичај саборовања, када треба једнодушно подићи глас и одлучно бранити идентитет нашег народа, његову територију и слободу од завојевача, а понајвише спасоносну православну веру, као што цар Давид обзнани: „Објавићу правду Твоју на сабору великом...“ (Пс. 39, 9).

Стога, негујмо, браћо и сестре, наше Светосавље, саборујмо и бранимо га од свих који би да га окаљају, обезвреде и униште.

Чувајмо чисто срце и не бојмо се да сведочимо Истину, јер су Господ, Свети Сава и сви небески чувари свете Србије са нама и уз нас. Свети Јован Златоусти поучава: „До смрти се бори за Истину, и Господ ће побеђивати за тебе“, а Господ нас утврђује у исповедничком подвигу речима: „Ја сам са вама у све дане до свршетка века“ (Мт. 28, 20).

Онима који одступише са правога пута, саблазнише друге и погазише аманет Светога Саве, који прљају свој апостолски образ, хрлећи у загрљај јеретика и целивајући десницу архијеретика папе, упућујемо речи из псалама Давидових: „Не седим са безумницима и са лукавима се не мешам“ (Пс. 25, 4); „Ко се узда у Господа, он је као гора Сион, не помера се, остаје довека... А оне који скрећу на криве путеве, истребиће Господ са онима који чине безакоње“ (Пс. 125, 1, 5) и подсећамо на поуку Светога Саве: „Не скрећи ни лево, ни десно, јер путеве који су десно зна Бог, а они с лева су

² Види „Писмо послано од Светога Саве игуману лавре дома Пречисте и Светога Симеона, Студенице, кир Спиридону, од Светога града Јерусалима“.

развращени“, али и клетву: „... Онога који вас благосиља, благосиљам, а оне који вам зло чине проклињем, да не буде на њима милост Божија, ни на домовима њиховим, ни моја молитва, и да погину као безумни Арије“.³

Све учитеље кривоверја, који саблазнише верујуће, Господ упозорава: „... Тешко човеку оном кроз кога долази саблазан... Који саблазни једнога од ових малих који верују у мене, боље би му било да се обеси камен воденички о врат његов, и да потоне у дубину морску“ (Мт. 18, 6–7).

И на крају, не заборавимо да за све благодаримо Господу, нарочито за све светитеље, које нам даде као учитеље, као узданицу и утеху нашу, а понајвише за Светога Саву, који је непресушни источник суза и неуморни предстатељ свога рода пред престолом Господњим, чијим благословом живи и опстаје васколико српство, а да тога, нажалост, често није ни свесно.

Помолимо се, стога, сви заједно, Преблагом, Премудром и Свесилном Господу, да нас укрепи на путу спасења и борбе за веру, да нам олакша бреме земаљског живота, препуног патњи и страдања, и да услиши све наше молитвене заступнике, на челу са Светим Савом, те да се удостојимо вечнога блаженства и речи Господњих:

„Ходите благословени Оца мога; примите Царство које вам је припремљено од постања света“ (Мт. 25, 34).

Амин, Боже дај!

Јелена Глишић, професор српског језика и књижевности

³ Види „Писмо послано од Светога Саве игуману лавре дома Пречисте и Светога Симеона, Студенице, кир Спиридону, од Светога града Јерусалима“.